

ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ ФЕРМЕРСТВА В ГАЛУЗІ ВІНОГРАДАРСТВА В УКРАЇНІ

***Попова М.М., аспірант*,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка***

За офіційними статистичними даними в 1990-1995рр. селянські (фермерські) господарства в Україні не виробляли виноград взагалі, то в 2000 році в цих типах господарств було вирощено першу тисячу тон виноградної продукції, або 0,2% від загального обсягу виробництва, в 2010р.- 7тис.т, або 1,7%, в 2011р. – 14тис.т, або 2,7%, в 2012р. - 16 тис.т, або 3,5%, в загальній структурі виробництва винограду [2]. В Херсонській області в 2012р. із 61 підприємства, які звітують органам статистики щодо отримання урожаю винограду, 34 підприємства – це селянські (фермерські) господарства, тобто більше половини (55,7%) від загальної кількості. Тобто, має місце стійка тенденція до поступального розвитку фермерського руху саме в виноградарській галузі, як по Україні в цілому, так і по окремих регіонах (зокрема, на Херсонщині).

В той же час, як свідчить практика, є ряд факторів, що стримують фермерське виноградарство та не дозволяють йому розвиватися в повній мірі. По – перше, це недостатній рівень державної підтримки, без якого виноградарство втрачає привабливість для фермерів через його низьку рентабельність. Адже термін окупності після вступу виноградних насаджень в повне плодоношення становить більше 10 років. Враховуючи, що виноградарство - досить капіталоемна галузь, є зрозумілим, що більшість дрібних виробників - фермерів, не маючи достатньо власних обігових коштів, не можуть самостійно, без додаткових інвестицій, пільгових кредитів та інших методів підтримки, понести значні витрати, які принесуть віддачу лише через багато років.

Крім того, фінансова підтримка передбачається щорічно Кабінетом Міністрів України в проекті Державного бюджету України, та органами виконавчої влади і місцевого самоврядування в проектах місцевих бюджетів для виробництва, переробки і збуту виробленої продукції, придбання техніки, обладнання, поновлення обігових коштів, виробництва та переробки сільськогосподарської продукції,

* Науковий керівник – Маренич Т.Г., д.е.н., професор

будівництва та реконструкції виробничих і невиробничих приміщень, у тому числі житлових, для закладання багаторічних насаджень, розвитку кредитної та обслуговуючої кооперації, зрошення та меліорації земель. Фінансова підтримка на конкурсних засадах надається на поворотній основі (на термін до 5 років) у розмірі, що не перевищує 250 тис. грн.

У рамках підтримки новостворених фермерських господарств передбачена фінансова допомога на безповоротній основі для компенсації витрат, пов'язаних із придбанням першого трактора, комбайна, вантажного автомобіля. Розмір фінансової підтримки протягом одного бюджетного року надається фермерському господарству у розмірі 30%, але не більше 150 тис. гривень за одиницю техніки.

Функції з реалізації державної політики щодо фінансової підтримки становлення і розвитку фермерських господарств виконує Український державний фонд підтримки фермерських господарств, кошти якого надаються на такі цілі: відшкодування вартості розробки проєктів відведення земельних ділянок для ведення фермерського господарства; відшкодування частини витрат, пов'язаних із сплатою відсотків за користування кредитами банків, та часткову компенсацію витрат на придбання техніки, страхування фермерських господарств; підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації кадрів фермерських господарств у сільськогосподарських навчальних закладах; розширення досліджень з проблем організації і ведення виробництва у фермерських господарствах, видання рекомендацій з питань використання досягнень науково-технічного прогресу в діяльності фермерських господарств. Крім того, на поворотній основі допомога надається для виробництва, переробки і збуту виробленої продукції, на здійснення виробничої діяльності та інші передбачені статутом Українського державного фонду підтримки фермерських господарств цілі під гарантію повернення строком від трьох до п'яти років.

Кабінетом міністрів на засіданні від 21.08.2013р. внесено зміни до Порядку використання коштів, передбачених у Держбюджеті для надання підтримки фермерським господарствам, що пов'язано із необхідністю прискорення процесу надання фінансової допомоги фермерам. Адже чинний Порядок передбачає розподіл фінансових коштів, що виділяються із Держбюджету для надання допомоги фермерським господарствам, з урахуванням обсягу виробленої ними сільгосппродукції за попередні три роки відповідно до звітності, що

надається до органів державної статистики, які, в свою чергу, оприлюднюються лише в кінці першого півріччя поточного року за минулий рік. Відтак, допомога, якої найбільшою мірою потребують фермери, зокрема виноградарі, наприкінці зими – на початку весни, коли розпочинаються основні сезонні роботи на виноградниках, відстроковується до середини літа та є несвоєчасною. Отже, є логічним, щоб державна підтримка фермерам-виноградарям надавалася виходячи з розрахунку за три останні роки, що передують звітному року, що дозволить отримувати її своєчасно та використовувати більш ефективно [3].

Література.

1. Закон України «Про фермерські господарства». Режим доступу [Електронний ресурс] - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/973-15>.
2. Статистичний щорічник України за 2012 рік. Державна служба статистики. – Київ, 2013. с. 153, 154.
3. Фінансова допомога фермерам стане доступнішою та ефективнішою. Режим доступу [Електронний ресурс] - <http://www.info-kmu.com.ua/2013-08-22-000000am/article/15715562.html>

СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО ЗЕРНОВИРОБНИЦТВА

*Харчевнікова Л. С., ст. викладач,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

У сучасних умовах рівень розвитку аграрного сектору економіки України в першу чергу визначає зернове господарство. Визначальна роль зерновиробництва зумовлюється її винятковим значенням як у харчуванні населення, так і у впливові його на розвиток м'ясного і молочного скотарства, свинарства та птахівництва.

Зернове господарство України є стратегічною і найбільш ефективною галуззю народного господарства. Зерно і вироблені з нього продукти завжди були ліквідними, оскільки вони становлять основу продовольчої бази і безпеки держави.

Природно-кліматичні умови та родючі землі України сприяють вирощуванню всіх зернових культур і дають змогу отримувати високоякісне продовольче зерно в обсягах, достатніх для забезпечення